

۲۱-نومبر ۶۴ نجى ايلدۇنۇمى
21 AZƏRİN 64CÜ İLDÖNÜMÜ

آدلانان يترده دۇسداقلارا ، پيس آب - ھاوالى يترلره سۇرگون اندىلمەوونى ، ۲۰ مین وطنداشیمیزی قجیع شکیلده قتله یئتیردیکلرینی آپ آجیق دیله گتیریرلر. ھنۇز میللتیمیز بۇجینایتلرین سببکارلاری اۇلان فارس ایرقچی شۇوونیسئلریندەن وه اۇرۇس جینایتکارلار یندان حسساب سۇرمایا ایمکانینی الده ائتمه میشدیر. طیبعی اۇلاراق اۇلدورولن ، ایتگین دوشن ، سورگون اندیلهن وطنداشلاریمیزین ھاقیندا دۇغرۇ دوزگون علمى آراشدریمالار آپاریلمالیدیر. بۇ ایکی جیناتکار رژییم بۇ ھاقدا اۇلان حقیقتلری ھلەه میللتیمیزدەن گیزلی ساخلاماعا چالیشیرلار.

ایرمی بیر آذەرىن ۶۴ نجى ايلدۇنۇمى ۶۴- ایل بۇندان قاباق اۇلدۇغۇكىمى گونئی آذەربايجانیمیزدا میلی بیر احوال - رۇحیھەنین جانلانماسی ، یننه ۶۴ ایل بۇندان قاباق اۇلدۇغۇكىمى گونوموزده گندەن میلی حرکت داھا گوندهلیک قازانیر، ینئی میلی حرکت اوچون رمزی بیر ماھیت داشیماقدادیر. بۇگون میلی حرکت ھن سوز گندەن گونئی آذەربايجانیمیزین ایرقچی فا رس شۇوونیسئلرینی مستملکەسیندەن قۇرتۇلماسی ، تام موستقیلی یی نظردەن تۇتۇلۇر. بۇدا دوزگون اۇلا راق چاغیمیزین حقیقتلری چرچیوہسیندە اۇلان زۇرۇ ملۇ لۇقدۇر. کئچەن بۇ ۶۴ ایلده یوزلرجه میللت اوز موستقیلی یینی الده اندیپ موستملکەه یاشاماسۇن قۇیمۇشۇر. اوز موستقیلی یینە قۇوۇشان میللتردن بیریدە بیزیم وطنیمیزین قۇزنی ییندە یاشایان سۇیدا شلاریمیز، یۇردداشلاریمیزدیر. اۇلار اۇرۇس می ستملکەچیلیبە سۇن قۇیماغی باجاریلارسا، محقق- محقق گونئی آذەربايجاندا یاشایان میللتیمیزین بۇ حیصەسیدە اوز موستقیلی یینی الده ائتمەیی باجارا جا قدیر. بۇ تاریخین بیر گرھەبیدیر، تاریخی دالی چئویر مک داھا ایمکانسز دیر. میللتلرین ایرادە سى قارشى سیندا دویانین ان گوجلو اوردۇلاری بئله دایانا بیلمه زلر بۇ بیزیم میللتیمیز اوچوندە کئچەرلیدیر. بۇنا تام وجۇدۇملا اینانیرام کی، بیزیم میللتیمیزدە بئله بیر ایرادە، یمانا- ایناما وه میلی شعۇرا صاحبیدیر. بۇنا گۆرەدە گونوموزدە میللتیمیزی بۇ تۇدۇقلاری یۇلدان کیمسە چئویرە بیلیمبەجکدیر.

اھالی نین حیاتینا موھوم تاثیرلری اۇلان ایشلر گۆردی اۇنلارین سییاحی سینا آنادیلیندە تحصیل، ساوادسیز لبقلا مۇباریزە، تبری اۇنیوئرسیتەسی نین یارانماسی ، تۇپراق ایصلاحاتلاری، فطە لرین حقۇقلاری نین قۇرۇ ناماسی وه قادیلارین کیشیلرە عین ھاقلارا مالیک اۇ- لماسی ایستیقامتیدە ایشلر داخیلیدر.

سئید جعفر پیشوہری نین رھبرلیک ائتدییبی حۆکۆمت ۱۹۴۶نجی ایلین دسامبریندا سقۇطا اۇغراییب ، بئله کی ایران اوردۇسۇ میلی حۆکۆمتین پایتختی تبری ز شەرىنى الە کئچیریب وه حۆکۆمتین چۇ ساییلی عضو ولری گوللە لە نیب، اۇن مینلرە اینسان مۇھاجیرەتە گئدیپ. ایراندا سیاسی فعالیتلری قدغن اندیلهن آذەر بايجانلار وه باشقا میللتلرین سییاسی فەللاری نین حبس اۇلۇندۇغۇ ریزا شامین ایرمی ایللیک حاکمیت یندەن سۇنرا سییاسی فەبلیتلر اوچون شرایپت یار- اندی. بئطلیکە اۇ زامان باشقا سییاسی محبۇسلارلا بیر یتردە آذەربايجان ضیالیسی ایجتامعی سییاسی لیدئری سئید جعفر پیشوہری دە حبسدن آزاداندىلەن کۆمۇنیستلرە بیر یتردە تۇدە پارٹیاسی تاسیسی ایله باغلی بیرینجی ایجلاسدا ایشتیراک ائتسە سۇنرالار پارتیانین تشکیلی ایله فعالیتلرە قاتیلما دی . ریزاشاه حاکمیتینە سۇن قۇیلۇقدان سۇنرا اۇرۇن ایللر مدنی ، ایجتامعی وه اوز آنا دیلریندەن محروم اندیلهن آذەربايجانلار رھبرلیک ائدەنلردەن بیر یدە پیشوہری اۇلدۇ.

پیشوہری نین رھ برلیی ائتیندا ۱۹۴۵نجی ایلین سئپتا مبر آی نین اوچوندە آذەربايجان دشۆکرات فیرقەسی یاراندى. پیشوہری وه ایران آذەربايجانی (ایران آذەر بايجانی دئیە بیر یتر یۇخدۇر. گونئی آذریا جغان وار دیر آنادیلی) دیگر لیدئرلری اھالی نین مۇختلیف طبقلری ایراندا آذەربايجان میلی حرکتی اطرافیندا بیرلشدیرە بیلدی. آذەربايجان دشۆکرات فیرقەسی نین پرۇگرامی ۱۲ شەریوہر بیاننامەسی ایله اعلان اندی. فیرقە نین ھمین ایلین اۆکتوبر آیی پرۇگرامیندا پیشوہری مر- کزی کۆمیتە نین صدری سئچیلدی. وه اۇن رھبرلیی ایله ۲۱ آذەر حرکتی نین پیلانلاری اوچون حاضر لبقلا را باشلاندى. ۱۹۴۵ نجى ایل دسامبر آی نین ۱۲ سیندە یەنى ۲۱ آذەر دە آذەربايجان میلی مجلسی نین قراری ایله سئید جعفر پیشوہری آذەربايجان میلی حۆکۆمتی نین باش ناظیری سئچیلدی.

یندە دویالارینی دەبیشدیلر. نئجە کی بۇگون بیر چۇ خلاریدا وه طنین بیرلشمەسینی گۆرمە دن دویالارینی دەبیشیلر. آما تاریخی دالی چئویرمک اۇلماز. چا غیمیز میلی قۇرتۇلۇشلار چاغیدیر. تارى بۇ بۇ ھئچ بیر میلی اسارتدە، موستملکەه ، کۆلەیکدە ساخلاماق ایمکانسز دیر.

میللتلرین ایرادەسینی ، آزادلیغا اۇلان اینامینی دیکتا تۇرلۇقلا، باسقى وه عنادجیلقلە یۇح ائتمک موکون دئیلدیر. نئجەکی قۇزئیلی باجی - قارداشلاریمیز ۱۶۰ ایللیک خصوصیلە سۇن ۷۰ ایللیک اۇرۇس باسقى ، تئرۇر وه اوز ایچیندە اریتمە (آسیمیلاسیون) سینا سئینە باخمییاراق اۇرۇسلارین الی ایله ایتیردیکلری ایستیقالیتلرینی تیکرار الده ائتدیلر. فقط اوزی قارا لیق اۇرۇسلارا قالدی . ۷۰ ایل آذەربايجانیمیزین اوره یی باشیندا تیکیلەن سرحد دۇواری بیرگون ایچیندە میللتیمیزین ایرادەسبلە یۇح اندی. بئر دۇواری، ۷۰ ایل ایچیندە آیریلیق وه حسرت دۇوارین چئویرلیمش ایدی. ھر ایکی طرف بیر آدییم بۇ ائیرەتی سرحدە یا خینلاشامغا ایجازە نئمیردیلر. تیلیغاتلاری ایله میللت یمیزی بیر- بیرینە یاد ائتمە چالیشیدیلر . تیکانلی مقتیلر، پاتالیجی لار (میللر) باشقا سرحد قۇرۇیۇجۇتد بیرلر بیر میلی آیرماق اوچون تاثیرلی اۇلا بیلمەدی. بۇ اۇرۇس وه تئهران رژیملری نین اوزونە وۇرلۇش بیر سیلی ایدی . دویا ایجتامعی نین بئرین دە اۇلدۇغۇ کیمی آران بۇیۇچکلمش شکیللری گۆردولر . ھلە تئهران رژیمی بۇ تاریخی حقیقتی گۆرمک ایستمیر. ایرقچی، عنادچی فارس شۇوونیسئلری لریدە تئز- گئج بۇ آشاغی باشی گونئی آذەربايجانی ترک ائتمک زۇرۇندا قالا جا قلاز. تاریخی ایجباری درک ائدەجکلر. اۇرۇسلارین ۷۰- یاخۇد ۱۶۰- ایللیک سعیرلری بۇشا چیدخیگی کیمی فارس ایرقچیلاری نیندا جینایتلرە دۇلۇ اوز ایچیندە اریتمە (آسیمیلاسیون) ، تحقیر وه اھانتلری نین تاثیر سین اۇلدۇغۇ گۆرەجکلر. اۇنلارین بۇ اۇرتا عصرلرە عایید موستملکەچی سییاسئلری آذەربايجان میللتی نین ایرادەسینی سیندیرا بیلەمیش وه سیندیرا بیلیمبەجک یر. بۇ باخیمدان آذەربايجان بیرلیک وه ھمرایلیک گي نونە باخماق لازیم دیر.

آمئریکانن سەسی نین مابتور (بئتئرنئت) ساییتی
Amerikannın səsinin Məbtor (internet) sazıtı

۶۴ ایلدە ن سۇنرا نھایت ھرھانسى مقصدلەه اۇلمۇش اۇلسا رحمتلیک پیشوہری نین شکلی ایله یاناشی بیر یازى وئریلمیشدیر جلی مقصدلی گۆرۆشلرین تیکرار لانماسینا باخمییاراق، بۇ یازینی عرب البیفاسیندا اۇخۇ جۇلاریمیزا نئرمەمی مقصدە اۇیقۇن سایدیق . ایراندا آذەربايجان میلی حۆکۆمتی نین قۇرۇلماسیندە- ان ۶۴ ایل کئچیر . ۱۹۴۵نجى ایل دسامبر آی نین ۱۲ سیندە ، یەنى ۲۱ آذەر گونئی یارانماسی اعلان اندیله ن آذەربايجان میلی حۆکۆمتی بیر ایللیک فعالیتی مدتیدە

آردی ۳، نئجۇ باھرا نندا

آذەربايجانین بیرلیک وه ھمرایلیک گونئی
Azərbaycanın Birlik və Həmrəylik günü

سبی ھللیک الە ائدە بیلەمسەدە بۇ ھدف اوچون ایلک آدیمی گۆتورموشدور. داھا بۇگون آرازین ھر ایکی طرفیندە یاشایان ھ موطنلریمیز ایستەیکلری تقدیردە وطنین اۇ بیرى تایینی گئدیپ گۆرە بیلیرلر نە یازیق کی، کئچەن ۱۷۰ ایلدە چۇخلاری بۇ آرزۇ - حسرت اویرە کلر